

Motion till riksdagen 2009/10:U226

av **Thomas Strand (s)**

Arbete för fred, försoning och demokrati i Irak

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av arbetet för fred, försoning och demokrati i Irak.

Motivering

Många års krig i Irak har orsakat stor förödelse och ett omätligt mänskligt lidande. Vanvård och diktatur under Saddam Hussein och den våldsamma utvecklingen efter den USA-ledda koalitionen invasion i Irak år 2003 har ytterligare förvärrat situationen. Attacken mot Al-Askari-moskén i Samarra 2006 blev inledningen på det sekteristiska våldets utbredning.

Den USA-ledda koalitionen invasion i Irak under mars månad år 2003 var ett brott mot folkrätten och har också visat sig vara ett stort misslyckande för att etablera fred och demokrati i landet. Talesättet ”ur askan i elden” passar bra på de senaste årens utveckling.

Läget är nu ytterst allvarligt. Konflikten tillsammans med en utbredd kriminalitet har dödat över 150 000 civila. Arbetslösheten är hög, merparten av den irakiska befolkningen är beroende av statens utdelning av matpaket. En undersökning av det irakiska planerings- och utvecklingsministeriet från maj 2006 klassificerar 15 procent av de irakiska hushållen som extremt fattiga. Samma undersökning visar att en tredjedel av de irakiska barnen är undernärda. För nio procent av barnen är situationen akut. Stora delar av centrala Irak saknar tillgång till rent vatten. Distribution av elektricitet fungerar bara punktvis och bristen på bensin i hela landet gör att generatorer inte kan hållas igång. Detta får bland annat mycket allvarliga följder för den allmänna hälsosituationen.

UNHCR har rapporterat om mycket stora flyktingströmmar inom landet och att väldigt många irakier har tvingats att fly utomlands. Otrygghet och

Fel! Okänt namn på

våldsattacker har tvingat hälften av landets kristna befolkning att fly från Irak. Även Sverige har tagit emot många flyktingar från Irak. Både kyrkoledare och imamer har besökt Sverige och de vädjar till Sveriges riksdag och regering att påverka situationen så att fred, försoning och demokrati kan upprättas i Irak.

Situationen i Irak är intimt förknippad mellan hela Mellanösterproblematiken. I länder utan en generell välfärd har andra sammanslutningar och organisationsformer en annan och viktig roll som socialt skydds nät. De människor som hör till mäktiga familjer får sin välfärd ombesörjd via de möjligheter och plikter som blodsbånd etablerar. Religionerna i området kan, förvånande nog, spela rollen som samhällets buffert vid sociala påfrestningar. De religiösa frågorna måste därför tas på större allvar. Tyvärr har inte den USA-ledda västkoalitionen haft en bra dialog med de muslimska ledarna. Under den amerikanska administration som leds av Barack Obama fäster många ett stort hopp till hans nyorientering som signalerar en djupare respekt för religioner och troende människor. Men det räcker inte med att vänta på vad president Obama kan tänkas göra. Sverige och EU kan agera som påtryckare. Genom Alexandriainstitutet kan exempelvis Sverige ta en långt mer aktiv roll för att bjuda samman religiösa ledare och diskutera deras sociala roll och deras möjligheter att bidra till fred och försoning i regionen. Genom Sveriges goda relationer till arabvärldens muslimer kan vi ta initiativ som bidrar till att religionernas roll som instrument för social välfärd och trygghetssystem uppmärksammas och förstärks.

Sveriges regering bör därför intensifiera arbetet för fred, försoning och demokrati i Irak.

Stockholm den 29 september 2009

Thomas Strand (s)